

ANY II... 1984
DESEMBRE

Nº 4

PORTAL OBERT

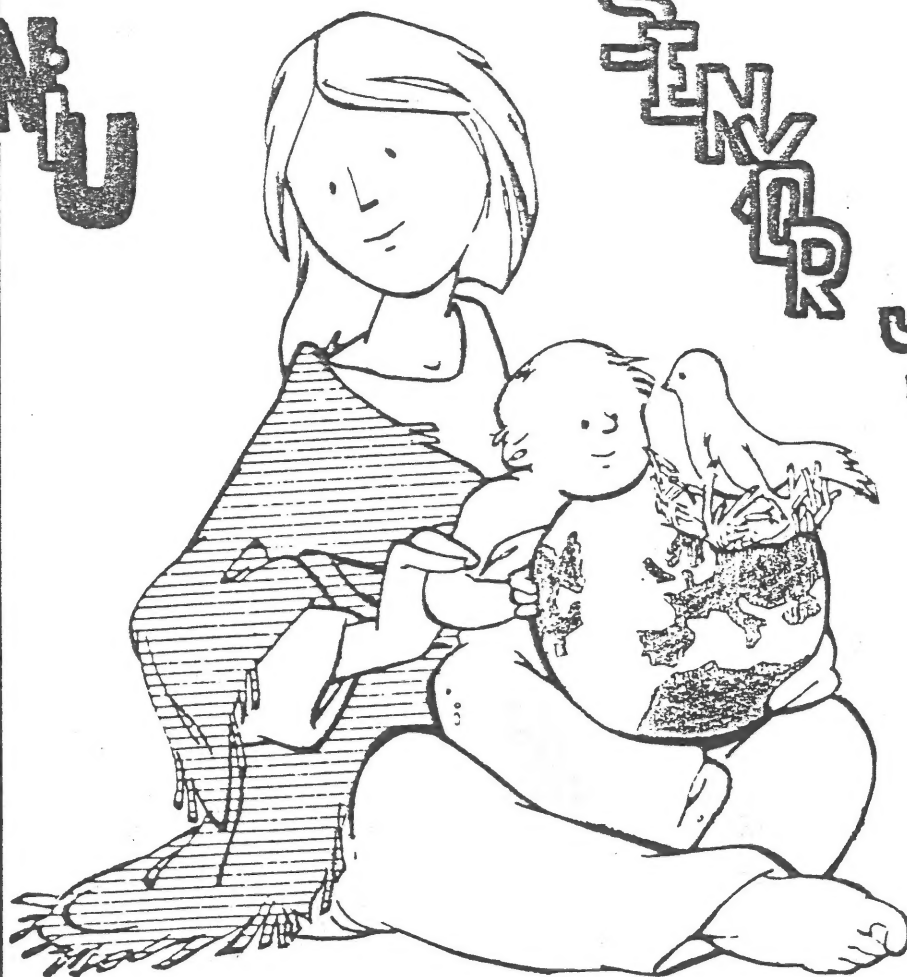
ADVENT

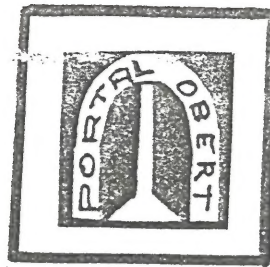
NADAL

VENIU

SINJOR

ESTES

S U M A R I

EDITORIAL	3
EL MES PASSAT:	
Missa pels benefactors difunts	
Iglesia Misionera	4
El món de la premsa	5
ENTREVISTA A: Maur Esteva	6
EL NOSTRE TEMA:	
Josep Manyanet i Vives	9
HEM LLEGIT.....	13
COL·LABORACIÓ:	
Què és la LODE? Continguts:.....	14
CLAU DE SOL:	
La meva música és per a tu	17
ULL !... DIGUEM-HO BE	
ENTRETENIM-NOS	
TALET DE MILET.....	19
CONTRAPORTADA	20

PORTAL OBERT

DIRECTOR: Manuel Coronado Portillo.

SECRETARI: Antoni Ballester Díaz.

R. PÚBLIQUES
DISTRIBUCIÓ : Josep M. Turull.

ADMINISTRACIÓ: Pere Montagut Piquet.

DISSENY GRÀFIC
COMPOSICIÓ : Valentí Alonso i Roig.

EDITORIAL

ESPEREM VOSTRA VINGUDA, NO TARDEU, SENYOR JESÚS.

L'Església assenyala l'advent com un dels temps litúrgics forts. És aquell moment en el que l'accent es posa en l'adveniment del Senyor. Temps d'espectació per la vinguda de "l'infant en bolquers, ajagut a una menjadora" (Lc 2,12) i alhora "la del Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i majestat" (Mt 24,30).

Al Seminari també hem aprofitat aquest temps per aprofundir l'esperança que ens guia, i davant del Príncep de la pau (Is 9,5) a la falda de Maria, hem clamat: "Veni, Senyor Jesús".

Amb aquest prec tret de la capella del Convictori i que reproduïm a la portada us presentem l'últim número d'aquest any de PORTAL OBERT.

Hem aconseguit més actualitat i una ampliació d'horitzons. Així, trobareu un article sobre la LODE, tema que sembla que tot just "arriba a el bull", i un altre sobre el pare Josep Manyanet, beatificat a finals de novembre. L'entrevista, aquest cop ha estat realitzada amb el pare abat de Poblet, Maur Esteve.

Al costat de tot això, inaugurarem dues noves seccions: una, "Hem llegit..." dedicat a recensions, comentaris, valoracions i indicacions de llibres; l'altra "Ull!, diguem-ho bé" són uns breus apunts que pretén ajudar-nos a fer més bon ús del català.

"Any nou, vida nova". Nosaltres, seguint el refrany, us saludarem l'any amb dues novetats importants a partir del proper número. Per una part, se suprimiran les revistes gratuïtes de les residències del Seminari, quedant com a únic sistema de distribució el de la subscripció individual, que -com a novetat també- podrà ser semestral -4 números de novembre a febrer i de març a juny- o bé per tot el curs (els suscriptors actuals seran considerats com a anuals; si volen canviar de règim poden dirigir-se al cap de distribució, de la mateixa manera que els nous suscriptors i els que tinguin problemes econòmics per arribar a ser-ho). Per altra part, us anunciem un important canvi de format: a cara a consolidar i millorar l'estètica de la nostra revista.

Amb la contraportada us felicitem el Nadal a tots i que "el Pare doni un cor d'infant per acollir el seu Fill entre nosaltres".

NOVEMBRE....

el mes passat

7 de novembre de 1984 ..... Capella del Seminari Conciliar ...
...EUCARISTIA PELS AMICS DIFUNTS DEL SEMINARI ..... celebrada per
Narcís Jubany, Cardenal-Arquebisbe de Barcelona ... 7'30 tarda ...
...sketchs (del sermó): ... "Aquesta Eucaristia l'oferim pels que
han estat i són benefactors del Seminari"..... "El misteri de la
vida de l'home només queda aclarit pel misteri de Crist" ..... "Hem
de pregar pels difunts, però, a més passem per la vida fent el bé"
..... "Tinguem el coratge de ser cristians amb delit. El camí del
cristià és camí d'esperança, de goig i d'alegria" .....

DIMARTS CULTURAL

IGLESIA MISIONERA —

El día 13 del mes pasado, dentro de los actos culturales programados por el Convictori, tuvimos la visita de dos sacerdotes misioneros, que nos ofrecieron una panorámica de la situación donde están desarrollando su labor pastoral.

Primero habló Pere Costa de Girona que lleva en la Republica Dominicana 12 años. Trabaja en barriadas de marginados. Junto con dos compañeros asisten 8 parroquias, solamente la suya tiene 100.000 habitantes.

Nuestra misión principal -habla Pere Costa- es animar las comunidades de base. Con el motivo del V centenario de la evangelización en América se hizo una consulta al pueblo de Dios a nivel de Conferencia Episcopal. Como respuesta surgieron cinco opciones preferenciales: por los pobres, la comunidad, la juventud, la familia y los marginados.

La Iglesia en América Latina está resurgiendo con fuerza, especialmente la vocación misionera de 3er mundo a 3er mundo.

Las vocaciones han aumentado sensiblemente, en especial en las comunidades de base: en el seminario mayor hay 100 seminaristas.

La función de las comunidades de base es la de concienciar del sufrimiento a la gente, pienso que Ratzinger no frenará nada, pues el mensaje nos libera de toda esclavitud.

A la pregunta por la espiritualidad dijo: "hay algunos grupos pagados por Estados Unidos para ir contra la teología de la liberación nosotros tenemos poco de espiritualistas".

Sobre la juventud dijo: "tienen espíritu revolucionario pero al ser una isla están controlados. Hace poco la izquierda incitó al pueblo a salir a la calle y hubo una represión brutal (100 muertos), lo que la izquierda pretendía era poder culpar al gobierno de la sangre vertida".

A la pregunta de cómo se veía la Iglesia Europea desde allá contestó: "la Española sobre todo se la ve como una Iglesia comprometida".

antes de salir me dijeron: Pedro, díles que estamos en la misma lucha".

Después de Pere Costa tomo la palabra Cirilo Orrandre de Pamplona, y nos dió su visión particular de Asia:

"La evangelización es difícil excepto en Corea donde el número de conversiones es muy elevado. Las vocaciones en este país han surgido muy fuerte (4 seminarios y uno en construcción)".

"En Asia hay 2.500 millones de habitantes y sólo 17.000 sacerdotes, en muchos sitios no se sabe ni que existe el cura. Se ve un hambre de Cristo, sobre todo a la gente le interroga eso de "amor al prójimo", algo que no tiene ni el Budismo ni otras religiones de por allí".

"Yo llevo en Japón varios años, allí se potencia mucho la labor del seglar. En China sólo hay 350 curas y muy controlados. En 1952 había sobre los 5.000 sacerdotes pero Mao lo destruyó todo. Aún así quedan seminaristas en China, pero de una manera clandestina".

Este es el testimonio de Pere y Cirilo, dos personas que están dando su vida por la evangelización allá donde se les necesita. Tienen muy claro que no son "Iglesia privada" que van a ofrecer algo, sino Iglesia universal que comparte su fe allá donde esté.

M.C.P.

JORNADES DE FORMACIÓ : EL MÓN de la PREMSA

El propassat divendres dia 23 de novembre, dins les activitats de les Jornades de Formació, organitzades pel Seminari de Barcelona, vam poder gaudir de la presència d'un ilustre periodista, en Manuel Fernández Areal, dedicat des de sempre al periodisme escrit. Fou director de varis diaris del país, tots ells desapareguts-"El Original", "Actualidad Española", "Mundo", i últimament de "Segre" a Lleida. Actualment treballa a una empresa editorial i dóna classes a l'IESE, l'Institut d'Estudis Socials de l'Empresa.-

Va centrar el seu parlament en executar una distinció entre Informació, (que definí com traslladar o comunicar els fets d'un a l'altre) entre La Publicitat que és la comunicació d'idees o notícies per tal de provocar una compra, (o sigui amb ple interès econòmic) i per altra part la propaganda que és el mateix però per provocar l'adhesió a unes idees o maneres de pensar, (o sigui amb interès ideològic). Feu també la distinció entre diaris d'empresa, diaris de partit i diaris que s'anomenen independents o que no són d'empresa però sí ho són. Al finalitzar, es mostrà pessimista en quant a la situació actual de la premsa escrita.

L'endemà dissabte 24, fou Mn. Jordi Piquer, redactor religiós de "La Vanguardia", el qui va complementar aquestes jornades. Centrà la seva exposició des d'una posició afí a "La Vanguardia", i tractà principalment a "L'Informació religiosa a la Premsa escrita", es va estendre parlant 1- La crisi de la Premsa i les seves raons- augment del cost del paper - manca d'obra, i la modernització de tècniques-Fotocomposició- per tal d'arribar a la computerització del diari.

2-Després indicà l'estricta relació entre Premsa-Publicitat.

3-En referir-se a la notícia religiosa a la Premsa digué: "hem passat d'un protagonisme a una situació que és l'actual, un canvi que es pot qualificar de retorn a la normalitat..." El redactor religiós s'hi ha de dedicar.

4-Finalment va adduir unes precaucions que cal prendre com a lectors davant els diaris, una educació del seu ús.

ENTREVISTA A...

Maur Esteva, abat de POBLET

"No us enmotlleu al món present, transformeu-vos renovellant la vostra manera de veure les coses, perquè pugueu reconèixer quina és la voluntat de Déu; reconèixer allò que és bo, agradable a Déu i perfecte." (Rm 12:1-2) Així, amb aquestes paraules de Sant Pau adreçades als cristians de Roma, podem establir, una, de les moltes maneres en que podriem definir el sentit de la vida monàstica. Catalunya té, en aquest aspecte, arrels profundes i significatives pel conjunt de la nostra història. En aquest cas ens trobem en el Reial Monestir de Poblet, fundat per Ramon Berenguer IV l'any 1.153. Parlem amb Maur Esteva, abat d'aquesta comunitat de l'orde del Císter. Els monjos, el Patronat, l'arxiu d'en Tarradelles, el monestir, són temes de la nostra conversa. Asseguts en el seu despatx, parla amb un to dèbil, quasi difícil d'enregistrar, que inspira sinceritat.

EL MONJO, LA VIDA RELIGIOSA, I LES VOCACIONS

Realment, la persona del monjo, ^{Pa} és un trencament amb l'entorn social d'on procedeix?, aquesta és la qüestió que enceta el nostre diàleg. " Vivim en el món, tractem amb els homes del món, perquè som d'aquest món." Ens explica com la campana marca la vida del monestir i afegeix: " No tenim la família, vivim en comunitat, tenim el nostre treball, i el que podem fer amb el conreu de la terra passa a la comunitat; no tenim la capacitat de crear-se cadascú el futur pel seu compte." La clausura és sovint criticada, quin sentit té? " Suposo que si ve el cobrador del butano anirà al rebedor, si es que entra; si arriben uns determinats oncles, aniran fins al menjador, i potser els convidareu a dinar... com en la intimitat familiar, en un monestir heu de pensar que també necessitem un àmbit privat per nosaltres." Un monestir no té finalitats secundàries- ensenyament, predicació, cura de malats,- però l'abat puntualitza que, per necessitat, o fins hi tot per imposicions estatals, alguna vegada les van assumir " perquè miren més el que fem que el que som". Ens anomena el llibre dels Fets dels Apòstols per trobar el model de vida religiosa de les primeres comunitats cristianes i així ens fa notar que tota cultura té les seves manifestacions religioses: "vés-ho a buscar a la cultura que vulguis, hi ha també el fet

religiós". " El fet monàstic l'heu de trobar dins el fet religiós d'aqu
poble. Catalunya cristiana-ens diu- ha tingut, gairebé des d'els seus
començaments, aquest aspecte de la vida de l'Església, que és la vida
monàstica."

Però el monjo és la peça clau i les vocacions preocupen a l'Esglés
actual. L'abat fa referència als pobles d'abans on la campana portava
el ritme de treball i pregària: "Tot devia d'emmarcar una mica que hi
havia una opció com la nostra." i acaba dient " avui dia els reclams
que teniu són molt diferents, de manera que algú que faci opció és una
cosa més excepcional, els condicionaments són molt diversos i diferents
De tota manera la seva visió cara al futur és d'estar a l'aguait. No
creu probable tornar als cent quaranta monjos d'alguna época: " almeny
de moment no, vés a saber. Si anaves a mirar com estava Poblet seixant
anys enrera, no hi havia ni un monjo, tot estava ensorrat- i conclou-
no sabem aquests moviments ondulars de la història què ens poden porta

Arribats a aquest punt, no parlem tant dels monjos, sino d'ell mat
Maur Esteve és abat des de l'any setanta; per ell és com "un servei, c
ser vicari de Crist, que deia Sant Benet. " i pujant el to de veu afir
" un no s'ha de pensar que perquè l'han fet abat deixa de ser monjo,
sinó que ha de pensar que ha de ser més monjo que no pas ho era abans"
Fins quan sereu abat? " Això és per temps indeterminat, mentre pots
servir la comunitat." Tots els monjos tenen vot d'obediència, conversi
de costums i estabilitat (són monjos d'un monestir, sense canvis).
" Cadascú ha d'estar a la seva casa, treballar en la seva casa, perquè
allò estigui fort. El monestir és un petit estat, si tu vols, en el qua
s'ha de procurar que del treball tinguem l'economia forta, i que esti-
guem al peu del canó, i que hi siguem tots."

PATRONAT I GERMANDAT

Al 1.835 amb les desamortitzacions, els monjos van haver de marxar
les terres foren venudes i el monestir ensorrat. No seria fins cent ci
anys després quan, amb motiu de la visita d'Alfons XIII, es va crear
un Patronat que vetllés per la conservació d'aquelles runes, i pera ur
possible restauració. " Ara el Patronat el presideix el President de
la Generalitat; com a vice-presidents: l'Arquebisbe de Tarragona i el

Delegat del Govern; hi ha també diversos vocals i l'Abat de Poblet. Atès que hi han els Reis de Catalunya enterrats i de que això és Monument Nacional, també en formen part els consellers de cultura de les comunitats autònomes d'Aragó, València, i Balears." La Germandat d'amics de Poblet va formar-se el 1.946 per ajudar la comunitat; ahir amb aspectes ben primaris, per subsistir, com roba, mobles, etc... i avui, a un altre nivell, com en la promoció de publicacions etc...

CATALUNYA

Quina importància ha tingut o encara té Poblet? " Jo suposo que qualsevol persona que estimi el país i hagi estudiat la seva història s'adonarà de la seva significació." Respon de manera decidida, sense deixar d'esmentar el que va representar el monestir en temps feudals. " suposo que això té una significació per les arrels de la nostra identitat". " Aquesta deixa del president Tarradellas del seu arxiu a més de l'interès personal que ell ha posat en promoure la restauració del cimbori, de la torre de les armes, de la torre de Sant Esteve de fer el museu de la restauració... tot això és un signe que té consciència del que representa el monestir per la història de Catalunya."

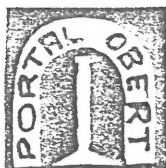
EL QUE ES IMPORTANT

" L'important és la vida de cada dia, d'una comunitat que treballa, tenir clara consciència que s'ha de guanyar la vida amb el treball , que cal integrar-se en la vida de l'Església, i que fa el que pot per encarnar el que ha estat el renovellament conciliar."

Ja no tinc més preguntes, i la conversa s'acaba, seguiriem, però hem d'anar a "vespres". Abans, però, amb una veu molt feble, ho deixa tot ben clar: " No estem aquí per ser restauradors, ni per rebre visites reials, sino per ser una comunitat que prega junta, que treballa, que posa les seves coses en comú, i que estima el Senyor. No hem de donar compte de si hem posat mes o menys teules, sino de si ens hem estimat i obert als altres." La campana ens fa aixecar i dir-nos adéu.

PERE MONTAGUT PIQUET

EL NOSTRE TEMA

Josep Manyanet i Vives

1833-1901

per Ignasi Navarri.

UNA VOCACIÓ PER A LA FAMÍLIA

El dia 25 de novembre de 1984 tingué lloc a Roma la solemne beatificació de Josep Manyanet i Vives, fundador dels Fills de la Sagrada família i de les missionseres filles de la Sagrada Família de Natzaret. Amb motiu d'això, he volgut fer una mica de "curriculum vitae" d'aquest home que amb la seva constància i confiança en Déu, és ja avui contat com un més d'entre els escollits predilectes de Déu.

L'HOME

Josep Manyanet va néixer a Tremp, capital de la comarca del rallars Jussà, el 7 de gener de 1833. Nasqué en el si d'una família cristiana i humil, dedicada al conreu de les terres que cinstituïen el patrimoni familiar.

Ell era el darrer de nou germans. Al cap d'un any i mig d'haver nascut, morí el seu pare. La seva mare fou una dona valenta i lluità fervorosament per tirar endavant la família. Va ser l'educadora de Josep. Aquest, als dotze anys, se'n va haver d'anar de casa per fer els estudis mitjans i calgué treballar per a pagar-se la manutenció, coses que li serviren de gran aprenentatge per a la vida.

El petit Josep acompanyava cada dia la seva mare a visitar la Mare de Déu de Valldeflors, patrona de Tremp. Posseïa el do d'atreure's la gent i de guanyar-se'n la simpatia. De la seva família en va heretar la noblesa de caràcter, el sentit del deure, l'amor al treball i la tenacitat pròpia d

Retrat de Josep Manyanet

muntyenys en l'execució dels seus propòsits. La fermesa i l'energia eren trets destacats del seu caràcter, incapaç de contemporitzar amb l'error i la injustícia. Fou un home recte i conseqüent amb ell mateix, ho sacrificà tot, fins la pròpia vida, a un ideal mai no traït, inspirat per l'amor a Déu i consagrat a l'amor al proïsme.

EL CRISTIA

Des del primer senyal de la creu que li va fer el front mossèn Joaquim Cluet a la font baptismal de Tremp, fins al sagrament de la confirmació rebut a la catedral de Barbastre el 30 de maig de 1849, quan estudiava en el col·legi dels Pares Escolapis (1845-1850), hi ha una fidelitat ininterrompuda i ascendent a la gràcia de Déu.

Dels llavis de la seva mare va aprendre les primeres nocions de catecisme i també les primeres oracions. En els Records de meua Vida, escrits al final de la seva vida per obediència al seu director espiritual, consigna amb tota mena de detalls una escena que li va passar quan tenia cinc anys i que el marcà per a tota la vida: la consagració que la seva mare va fer d'ell a la Mare de Déu de Valldeflors. D'aleshores encà Maria li obrí el cor de la casa de Natzeret i s'hi va quedar a viure per sempre.

Mare de Déu de Valldeflors

Mossèn Valentí Lledós afavorí el creixement cristià de Josep Manyanet amb la instrucció, la catequesi, la litúrgia, els sagraments i l'acompanyament espiritual.

Es conserven encara uns apunts juvenils que va escriure a Barbastre, cap als quinze anys, i sorprenen descobrir-hi la serietat que volgué donar a tota la seva vida. La presència de Déu, l'amor a l'Eucaristia, la devoció filial a la Mare de Déu i a sant Josep, l'obediència la humilitat, la puresa i l'esperit de sacrifici són els pilars de la seva vida cristiana.

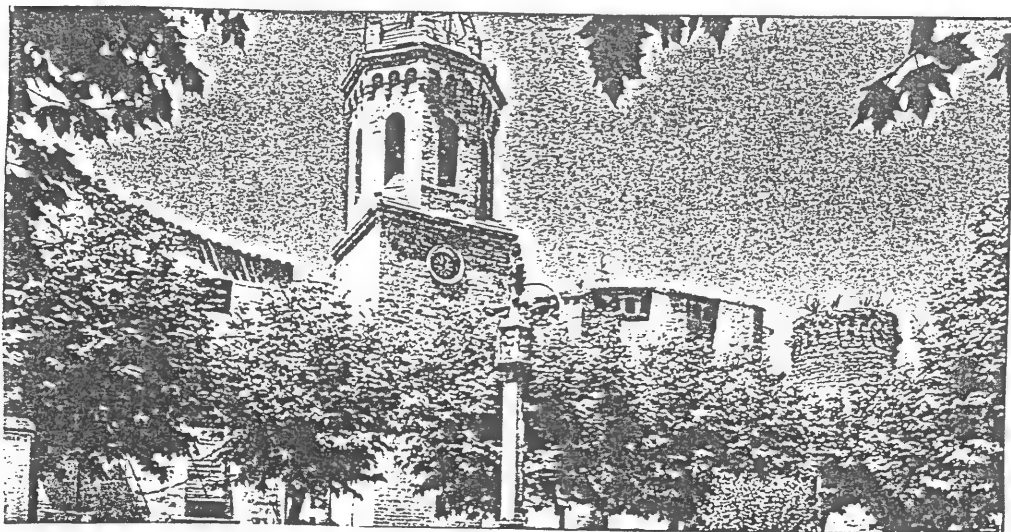
EL SACERDOT I EL FUNDADOR

Durant la seva estada a Barbastre, Josep Manyanet madurà una decisió fonamental: fer-se sacerdot. Aquesta vocació havia anat cristal·litzant des de la seva infància, gràcies a l'atractiu envoltant de la seva mare, i gràcies a l'entusiasme dels sacerdots que havia tractat. A Lleida, on estudià la filosofia (1850-1853) i a la Seu d'Urgell, on cursà els estudis teològics (1853-1859)

es formà el sacerdot Manyanet. El bisbe d'Urgell, Josep Caixal, va ser el seu protector, el seu director espiritual, el seu model.

Va ser ordenat sacerdot el dia 9 d'abril de 1859. Fins al 1865 estigué al servei del bisbe Caixal a la cúria diocesana.

En les hores de silenci i oració en les llargues nits de la Seu d'Urgell havia sentit una crida personal a consagrar tota la seva vida a Déu en el servei de les famílies i a reunir homes i dones que projectessin aquest teix servei en la congregació religiosa. Així nasqueren al 1864, els Filles de la Sagrada Família, a Tremp, i les Filles de la Sagrada Família, a Talarn. Tot just Manyanet tenia trenta-dos anys.

Església
parroquial
de Tremp

El 2 de febrer de 1870 va quedar consolidada l'obra masculina; gràcies a l'esforç del Pare Manyanet, arribà a conèixer una expansió important que culminarà amb l'aprovació pontifícia rebuda personalment el 22 de juny de 1901.

La fundació de la branca femenina, que per manament del bisbe Caixal, va haver-se de fusionar amb les religioses que havia fundat la Mare Anna Mar Janer a la Seu d'Urgell, representà pel Pare Manyanet un calvari, que depurà la seva santedat. Aquesta fusió no donà resultat, per més que Manyanet com a cap, hi posés tot l'interès i afany. L'any 1892 pel bisbe de Vic, Josep Morgades, són novament reconegudes. La mare Encarnació Colomina fou la cofundadora fidel de les que, a partir de l'aprovació pontifícia atorgada el 10 de maig de 1958, s'anomenaren Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret. El Pare Manyanet redactà les constitucions per als seus instituts.

L'APÒSTOL DE LA SAGRADA FAMÍLIA

Manyanet va sentir en carn viva les angoixes de la institució familiar. En aquesta preocupació hi ha una constant referència a la Sagrada Família de Natzaret. Les famílies s'han de contemplar en el mirall de Natzaret. El seu lema és: UN NATZARET A CADA LLAR. Sovint li agradava dir: "en la "Trinitat de la terra, Jesús, Maria i Josep", la família humana descobreix no solament la pròpia identitat, sinó també la seva missió i hi troba la resposta a les aspiracions més profundes de la seva naturalesa.

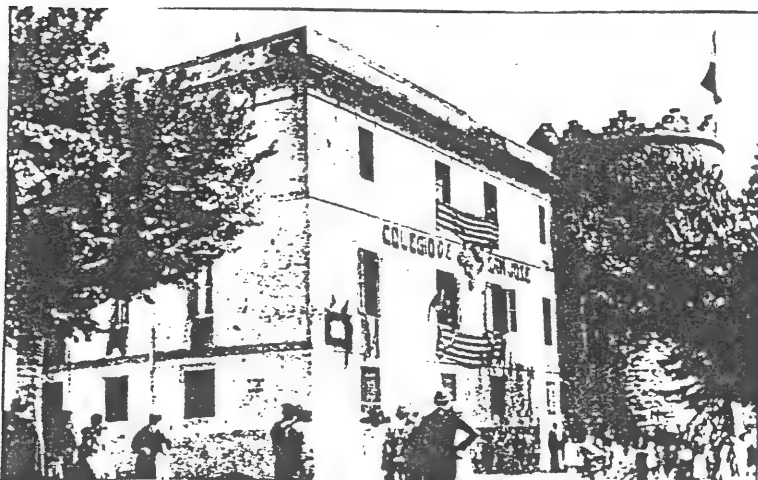
EL PROFETA DE LA FAMÍLIA

Josep Manyanet recorregué les parròquies de la diòcesi d'Urgell com a col.laborador fidel del bisbe Caixal; tenia prestigi i podia esperar títols i dignitats, però va rebre una crida de Déu -un carisma- a consagrar la seva vida a la regeneració de la família per mitjà de l'educació catòlica de la infantesa i joventut, que contribuís a la restauració de la societat. Manyanet va publicar el llibre Preciosa joia de família, que és un breu tractat sobre el matrimoni i la família, en el qual anticipa idees avui de plena actualitat. Els esposos i els pares hi poden trobar una veritable antologia dels seus deures i obligacions.

Les congregacions per ell fundades han d'ocupar-se principalment per l'educació i instrucció catòlica dels nens i dels joves.

Efectivament, Manyanet és un profeta de la Família, perquè ja a la segona meitat del segle XIX va considerar com a prioritari l'apostolat familiar i proclamà els valors perennes del matrimoni i de la família.

L'EDUCADOR

Primer col·legi fundat

El Pare Manyanet dedicà una atenció principal a la pedagogia, o com ell s'hi referia, "a la cultura del cor i de la intel·ligència dels nens", mirant la llar i l'escola de Natzaret. El diari El Correo Catalán publicava l'any 1929: "La rellevant figura pedagògica i apostòlica del Pare Manyanet està demanant a crits una galeria d'honor en algun dels centres

ciutadans de major relleu per a aquests homes i dones de privilegiada i aristocràtica prosèpia espiritual"

EL SANT

L'obra capital que portà a terme Manyanet al llarg de tota la seva vida és la santificació d'ell mateix. Fou l'argila dòcil i consistent a les mans del Senyor, el qual va obrar en ell meravelles. En les declaracions davant el tribunal del procés de Beatificació, tots els testimonis fan egi de la seva sinceritat i noblesa, obediència i humilitat, del seu infatigable treball i de la seva generositat amb els pobres, del seu esperit d'oració i contemplació, en definitiva de la seva fe, esperança i caritat. Josep Manyanet ha estat un do, un regal de Déu per a la seva Església i al món, per allò que ell va ser i per allò que ell va fer. La seva obra continua per a glòria de Déu, honor de Jesús, Maria i Josep i per a bé de les famílies.

Sepultura de Josep Manyanet a la capella-panteó del col·legi Jesús, Maria i Josep de Barcelona

Ignasi Navarri

Hem llegit... Espai de recensió i crítica.

----- H. DE LUBAC, El drama del humanismo ateo
EPESA. Madrid, 1967.

Un libro ya antiguo pero que mantiene su vigencia para nosotros hoy.

En él se plantea de una forma radical el interrogante de si es posible un verdadero humanismo sin Dios, sin Cristo. Y para conseguir este objetivo el padre de Lubac va recorriendo el camino de los grandes pensadores del ateísmo contemporáneo: Comte, Nietzsche y Feuerbach.

La cuestión no es aleatoria. De la respuesta que nosotros demos a esta pregunta depende toda nuestra visión y vivencia del cristianismo:

¿Cristo es sólo la guinda del pastel, es decir, el adorno, aunque necesario, de todo un proceso de humanización anterior?, o bien Cristo hace hombre al hombre radicalmente, construyendo y dando consistencia a una vida que sin El se diluye, se destruye a sí misma y se pierde. En una palabra se deshumaniza.

El Padre De Lubac responde a esta cuestión en la última parte del libro de una forma apasionada siguiendo y proponiendo a Dostoievsky como guía y ayudador en el camino.

QUE ÉS LA L.O.D.E.?

La LODE (Llei Orgànica del Dret a l'Educació) és un tema viu d'aquests dies. Les declaracions i els articles al diari estan a l'ordre del dia. La manifestació del 18 de Novembre a Madrid, per reclamar la llibertat d'ensenyament ha estat un cop més un punt informatiu de gran transcendència, que ha fet preguntar-nos, en què consisteix aquesta llei?, el per què s'ha fet i el per què hi ha gent en contra?.

Una mica d'història:

La LODE ja té un antecedent que és la LOECE (Llei Orgànica de l'Estatut de Centres Escolars), promulgada l'any, 1980, però que mai va arribar a funcionar; No obstant això, va ser aquesta la base amb la que es realitzà la LODE, aprovada pel consell de ministres socialista el 29 de juny de 1983. Durant molt de temps es discutí al Congrés i al Senat; la LODE que ara

tenim és molt diferent de l'esbós inicial, degut sobretot a les esmenes i propostes de Minoria Catalana, que foren acceptades. Per la seva part, el Grup Popular optà per enviar la Llei al Tribunal Constitucional per presumpte incompliment de l'article 27 de la Constitució. Encara és a tramit.

Una llei d'Educació és necessària: La LODE clarifica una situació legal confusa existent ja des que s'elaborà la LOECE i dóna legalitat a alguns temes fins ara regulats per simples ordres ministerials. És necessària una llei de l'Educació que reguli molts temes, com per exemple les subvencions, i que en clarifiqui d'altres, i que sobretot reguli els centres públics que són els que depenen directament de l'Estat.

Una llei que no respecta la llibertat d'ensenyament: La LODE té com idea principal l'exigència del control per part de l'Estat i de participació de mestres, pares i alumnes a les escoles on es lliurin "Fondos Públicos". És lògic que es demani control i participació allà on es donen diners, però aquí hi ha una clara desproporció; la participació té un límit que és on

comença la cessió dels drets constitucionals, una cosa és participar i una altra de molt diferent és suplantar.

La desproporció és evident quan es tracta de cedir els Drets bàsics i l'ideari del Col·legi en mans d'un Consell Escolar que decideix: en la designació o cessament del Director, en la selecció i acomiadament del professorat, en l'admissió d'alumnes, en resoldre els afers de caràcter greu del centre. Aprovar el pressupost de l'escola, fer la programació del Centre i aplicar una línia pedagògica i unes directrius per les activitats escolars etc... Per tant, on és la llibertat dels pares per elegir l'escola que vulguin si el control de l'escola no està en mans del Titular de L'Escola?. Quin dret tenen els pares d'elegir l'educació del fill, quan l'ideari del col·legi, que és el que garanteix l'elecció dels pares, està sotmès a un Consell Escolar i a una llibertat de Càtedra, per la que el professor potgui ensenyar el que vulgui sense seguir cap línia dictada pel centre?. Quina garantia poden tenir els pares en uns professors i un director escollit segons criteri del Consell del Centre (en molts casos amb una escassa experiència educativa)?. Com es pot parlar de gratuïtat de l'Escola quan l'Estat només assumeix el sou del professor i "otros gastos", i el personal auxiliar, les taxes de funcionament, les taxes municipals, les amortitzacions qui les paga?. Són una sèrie de preguntes, aquestes (molt generals) i d'altres, que demostren que amb aquesta llei no es garanteix la llibertat d'endenyament per part dels pares, i a més es suplanten unes tasques concretes, que només poden estar en mans dels titulars del centre, que han de tenir un ideari concret, que els pares poden lliurement elegir o no.

CONTINGUTS DE LA L.O.D.E.

(Resum de l'articulat)

TÍTOLS PRELIMINARS

Es reconeix el dret dels espanyols a rebre una educació bàsica, obligatòria i gratuïta(1), que es respectin els drets constitucionals del nen(2) a que els professors puguin reunir-se, i a la llibertat de càtedra(3i8), que els pares puguin escollir escola, però sempre sota les normes de la llei(4)

TÍTOL PRIMER : "DELS CENTRES DOCENTS".

Capítol I. Disposicions generals: S'accepta l'escola pública i l'escola privada(10) mantenint-se ambdues sota requisits que el govern establirà(14).

Capítol II. Dels Centres Públics : L'ensenyament en aquesta serà de Neutralitat ideològica, i de respecte a totes les opcions religioses i morals(18) no obstant, els pares i professors tindran una gran participació en la gestió, l'ideari i el Control de L'Escola(19).

Capítol III. Dels Centres Privats: Els centres no subvencionats fruïran d'autonomia per a l'elecció del professorat, alumnat i les altres normes (25). En canvi els centres privats-subvencionats hauran d'acceptar les lleis

del govern i la participació de pares i alumnes a la gestió escolar(23 i 24).

TÍTOL SEGON: "DE LA PARTICIPACIÓ EN LA PROGRAMACIÓ GENERAL DE L'ENSENYAMENT"

El Consell Escolar de l'Estat, organitzat a nivell nacional i format per professors, pares i alumnes, centrals sindicals, titulars d'ensenyament,... (31) s'encarregaran de la programació general de l'ensenyament i dels requisits mínims que hauran de tenir tots els centres(32).

TÍTOL TERCER : "DELS ÒRGANS DE GOVERN DELS CENTRES PÚBLICS"

Els col·legis públics funcionaran segons decideixi el consell Escolar (41) format per un director(que té la funció de representant del centre) (38), una part del Claustre de Professors, pares i alumnes (41-43).

TÍTOL QUART : "DELS CENTRES CONCERTATS".

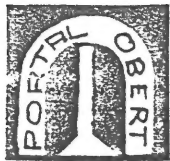
Els centres concertats (privats) rebran una cooperació econòmica per part de l'Estat, per poder pagar el sou del professorat i altres despeses(49), a fi que aquests centres siguin gratuïts,(47) però per contra, s'hauran de sotmetre al que la llei ordeni, així per exemple, tota pràctica confessional haurà de ser voluntària(52).

La direcció la portarà un director i un Consell Escolar (amb la participació de mestres, pares i alumnes) d'una manera anàloga a la del Centre Públic, per la qual el Consell d'Escola té dret a: (56).

- a) Intervenir en la designació i acomiadament del director.
- b) En la selecció i comiat dels professorat.
- c) En l'admissió de l'alumnat.
- d) Resoldre els afers greus plantejats en el centre.
- e) Aprobar el pressupost tant al que respecta als fons de l'Administració com d'altres fons, així com la rendició anual de comptes.
- f) Participar en l'aplicació de la línia pedagògica del centre i fixar les directrius.
- g) Proposar fins complementaris extraescolars.
- h) Aprobar la programació del Centre.

CONCLUSIÓ : Aquest article sobre la LODE pot servir per augmentar coneixements sobre aquesta polèmica llei, indicant la necessitat de fer una llei per regular l'ensenyament; però que malauradament no respecta del tot la llibertat d'ensenyament; el resum de la llei ens apropa una mica al que ens diu aquest perillós articulat.

RAMON-OCTAVI SÁNCHEZ i VALERO.

CLAU

DE

LA NEVA MÚSICA ES PER A TU

Déu creà l'home a imatge i semblança seva (Gen 1,26-27), li va donar cos físic per moure's i desenvolupar-se sensitivament dins de certes dimensions; aquestes dimensions són molt semblants a les de l'esperit, encara que molt rudimentàries. Déu ens dona les dimensions físiques perquè a través d'elles compreguem les espirituals o exercitem l'esperit, car aquest pot desenvolupar-se d'una forma infinitament més meravellosa que el cos.

Però l'esperit no està tan desconectat del que és físic. Un dels dons de Déu per a poder percebre físicament la veu de l'esperit és la música. La música revela l'estat interior de l'home.

Se l'ha descrita espontàniament com el "llenguatge universal", o "l'idioma universal", "l'art diferent". Però jo pregunto: Diferent en què?. Els altres arts descriuen la natura dins de la seva dimensió (escultura, pintura, etc...), però la música entra en dimensions espirituals, i per això en l'antiguitat, aquest art era atribuït a Déu a l'Antic Testament, o als déus en les cultures paganes. Al tocar els instruments amb la major efusivitat a Déu, manifestaven que el millor del seu esperit, de la seva creativitat, venia de Déu i a Déu tornava. Tal com sabem per la història de la filosofia, la música era considerada pels pitagòrics com el mitjà que, juntament amb les matemàtiques, servia per purificar l'ànima.

Sabem que la majoria d'idiomes tenen una mitja de vint o més signes per expressar-se. Però la música només consta de dotze sons, i d'aquests, usualment se n'agafen set per a desenvolupar una idea desbordant, perquè l'esperit, que és sensible -comprengui o no la ciència musical-, percep temes i discursos inèdits i grandiosos, paisatges que l'ull mai no ha vist, descripcions que les lletres mai no assoliran, moviments agilitatíssims i simultanis que no poden comparar-se i que traspassen el més íntim de l'esperit.

Si parlant no es pot atendre a dues persones al mateix temps, en la música podem rebre simultàniament les veus que volguem. Això ens indica que és l'esperit il·limitat el que s'expressa. Els homes sempre la percebiran parcialment i per això també al ser Déu qui estima i omple satisfactòriament el cor de l'home (Rm 5,5), allò més bo de la música serà per a Ell, l'esperit de l'home expressarà el seu amor al seu Creador.

Fins ara la música sempre ha estat un dels pilars de la litúrgia, per avui..., envers qui es dirigeix el nostre interior?, quin tipus de música m'agrada escoltar?, amb qui?, a qui la dedico?. Avui no és pas necessari dominar un instrument, n'hi ha prou amb posar un transistor o un magnetòfon. Es diu que la música d'avui no serveix ni té la profunditat que tenia abans per què?, potser Déu ha perdut el seu atractiu, el seu poder conqueridor o no deu ser que l'home s'ha deixat seduir per altres déus?

Ens posen música per tot arreu: als centres comercials "música programada" per adormir-nos comprant coses supèrflues i inútils; a les oficines i empreses per obtenir un major rendiment i per impulsar a treballar amb més esforç per millorar el negoci; es gasta la música als bars i discoteques, i música poc profunda.

Ens venen música de grans mestres com articles de luxe per a escoltar còmodament, a porta tancada, jo sol, amb el perill d'allunyar-me de l'esperit del que la va compondre, i de restar en la comercialització, fomentant l'egoisme.

Tot això està molt lluny de la música que normalment naixia als temples amb l'esperit de pregària, ple de vida.

La música expressa missatges: moltes vegades serà un crit de rebel·dia contra l'opressió i la falsedat, contra la violència i la mort, incitant la unió fraternal.

Si el nostre esperit té set de viure, de llibertat, d'expressar-se autènticament ..., per què no el vitalitzem amb experiències noves compartides amb el seu Creador, car és això el que precisament necessita?.

No deixem que la música sigui manipulada amb ideals falsos i estrets. Unint-la al Creador, cantem amb tota la nostra capacitat creativa, és a dir amb la nostra ment, amb el nostre cor, amb les nostres forces. Així, segur que podrem omplir-nos d'una Vida (amb majúscula) diferent, nova i il·limitada per a viure-la ja en un món nou, encomanant amb el nostre cant viu allò que necessita l'home d'avui.

Sergi Gordo

"ULL" ... diguem-ho bé .

Tot sovint fem servir en català les expressions d'obligació castellanes "tenir que" (tenir de), "ser precis", "haver-hi que".

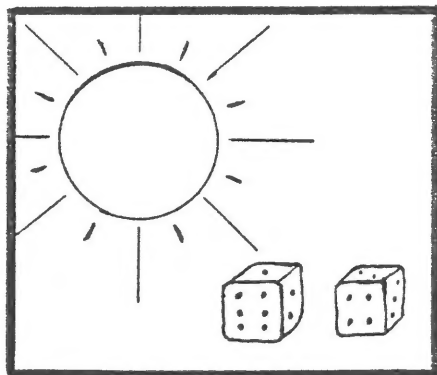
En català, les fórmules equivalents són "haver de", "caldre", "ser necessari".

Així no hem de dir: "tinc que anar-hi" sinó "haig d'anar-hi",
"és precis fer-ho" sinó "cal fer-ho",
"hi ha que estudiar" sinó "s'ha d'estudiar".

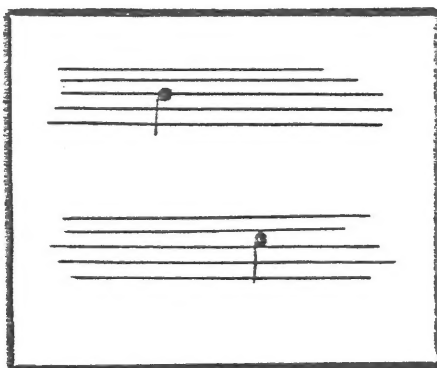
Podeu consultar també: PARLEU BÉ EL CATALÀ. II. NORMES PRÀCTIQUES
Manuel Casanoves. Nº 63. Col·lecció Pompeu Fabra nº 3. Ed. Claret

Josep Mª Turull

¿Qué hay en la calle?

Què té?

ENTRETENIM-

"Ταλὲτ δε Μιλὲτ"

Pare de Jesús,
doneu-nos un cor d'infant
per acollir el vostre fill
entre nosaltres.

Doneu-nos un cor de fill
per entendre amb quin amor
ens envieu el vostre Crist.

Trasbalseu-nos amb la novetat
d'aquest infant
i feu-nos viure sense por
guiats per Ell
i pel coratge de la seva Paraula,
com homes entre els homes,
com germans entre els germans;
en pau amb tothom,
i a redós de la vostra bondat
i misericòrdia de Pare.

(Josep Urdeix)

